

Isten éltesse Nagy Kálmánt 100. születésnapján!

Nagy Kálmán 1909. december 8-án született Nyíregyházán. 1931-ben a Ludovika Akadémián huszárhadnaggyá avatták. nyíregyházán, Budapesten, Pápán, Munkácson, Nagyváradon és Rimaszombaton szolgált.

1939-ben részt vett Kárpátalja felszabadításában. Végigharcolta a II. világháborút. 1941-ben az I. lovasdandárral Ukrajnában harcolt. 1944-45-ben 15 hónapos folyamatos harcban a Kárpátok mentén, az Alföldön, a Duna-Tisza közén és a Dunántúlon keresztül huszár századát Ausztriáig vezette, ahol amerikai hadifogságba estek. A háború után hamis vád alapján perbe fogták, és több ízben bebörtönözték. Amikor éppen szabadlábon volt, alkalmi munkákból élt, tetőfedéstől a földmérésig. Végül a bíróság felmentette.

1948-tól a Honvédelmi Minisztériumban hadtörténeti előadó, volt, s két folyóirat alapító szerzője. Részt vett a Hadtörténeti Intézet újratertésében, a Hadtörténeti Könyvtár felállításában.

1956-tól a Zrínyi Miklós Katonai Főiskolán hadtörténeti tanszékvezető-helyettesévé nevezték ki, 1957-ben alezredesként nyugdíjazták.

1956. november 4-én Mindszenty József hercegprímást a Parlamentből a szovjet harcokcsonkát át az amerikai követségre menekítette. Ezt egy újságíró lefényképezte és a kép később a hatóságok kezébe került. Konceptió perben 15 évre ítélték. Hatvankét hónapig volt börtönben. Kiszabadulása után 25 évig nyomdai korrektor és a Daily News lektora volt. Harminc film és két színházi előadás hadtörténeti szakértője volt.

A rendszerváltás után rehabilitálták, nyugalmazott ezredessé léptették elő. Nagy Kálmán ezután is rendkívül aktív és tartalmas életet élt. Megjelent művei: A magyar huszár a II. világháborúban (1990), A honfoglalás hadtörténete (1998) és a Két tábormok (2000). Hadtörténeti kutatásokkal mind a mai napig foglalkozik. A Sárvári Huszármúzeum egyik megszervezője, a Huszármúzeum Baráti Kör elnöke. Egyik szervezője az évenként a határon túli és magyarországi fiatalok számára megrendezett nyári történelmi iskolának és 95 évesen is főszerzője és előadója volt az I. Magyar huszártörténeti konferenciának, melyre 2004 nyarán került sor Nyíregyházán. Budakeszin bekapcsolódott a Kárpátaljai Magyarok Budakeszi

Szervezetének munkájába és vezetőségi tagja volt a Széchenyi Baráti Körnek.

Budakeszi 1998-ban Budakesziért emlékéremmel tüntette ki, 2004-ben a város díszpolgárává választották. Jelenleg visszavonultan él.

Születésnapján Györffy-Villám András, a Magyar Huszár és Katonai Hagyományörző Szövetség elnöke Az utolsó huszár című könyvének december 16-i bemutatójával tisztelgünk előtte. A kötetben Nagy Kálmánnal, a ma élő magyar huszárak legidősebb képviselőjével terjedelmes beszélgetés jelent meg, tanúságot téve a magyar huszár

fegyvernem mellett, amely – Mátyás király által 1481-ben megörökítve – fél évezrede fennáll, hirdette a magyar nép rendkívüli katonai képességeit szervezésben és hadművészetben. „A huszár jelképezte és tetteivel megvalósította mindazon leg-szentebb erőnyeket, melyek mindig biztosították nemzetünk fennmaradását: a mindig újrakezdés hitét és akaratát, s az érte végzett szívós munkát, a haza rögzéhez való hű ragaszkodást.” - fogalmazta meg Nagy Kálmán e lap főszerkesztőjével 2004-ben folytatott beszélgetésében.

(A könyvbemutató részletes programját ld. a 16. oldalon)

Családi körben VI.

A Buda környéki Iránytú szerkesztősége vers- és prózaíró versenyt hirdetett Családi körben címmel, melynek legértékesebb alkotásait havonta közöljük.

Horváth Luca: BÚCSÚ

Zúgott, zakatolt az expressz. A lány egyedülült a kabinban, hallgatta, ahogy a tonnas kocsik alatt kínlódik a sín pár. Órák óta úton volt, gondolatait messze feledte az állomáson. Kifelé bámult az ablakon. Álmos volt a táj még, alig jött el a reggel, álmos volt és szomorú. Kópmacsokba törölte az orrát, s szanaszét szórta őket. - Ej, de magamra emlékeztetsz ma – gondolta a lány, s figyelt, hogy le ne maradjon egyetlen részletről sem. Emlékezni akart. Az ablak gumiszegélye fekete gyászkeretet vont a látvány köré. - Talán önmagadat siratod. Nem vagy te rokonom véletlenül? - Keserűn elmosolyodott. Kint, a rétek csendben zokogni kezdtek, elmaszatolták arcukon a port. - Hazajövök még, ne féljete! Minnek ez a nagy líraiság? - de már maga sem hitte, hogy hazatérhet. Olyan messze volt az az állomás... Az eső lassan elállni látszott, mikor a vonat begurult a miskolci állomásra. Ekkor vette észre, hogy éhes. Negyed órát állt az expressz a Tiszain, ha társsal utazott, ilyenkor leszaladt a büfébe egy kis harapnivalóért. A rántott húsos zsömlét azonban most hanyagolnia kellett. Fölállt, kinyújtózott és újra leült. Szoknyája szegélyét igazgatta. Lenn, a peronon észrevett egy férfit, aki feleségétől és kislányától búcsúzkodott. Az anya – hosszú ruha volt rajta és egy kopott farmerkabát – átölelte, megcsókolta a férfit. Sírva fakadt. A lány elfordította az

arcát, nem akarta meglesni a nőt ebben az érzékeny pillanatban. Ha valakit könnyezni látott, hiába sajnálta, megpróbált nem odafigyelni. Ő is jobban szerette, ha nem vesznek róla tudomást, amikor nyílt színen zokogni kezd. Kíváncsiságát azonban vonzotta a peronon zajló apró életdráma, ismeretlen történetével és szereplőivel. Az anya karjaiba vette a kislányt, mondott valamit a férfinak, s fél kézzel megigazgatta inggallérját. A gyermek észrevette, hogy édesanyja sír, s az ő könnyei is potyogni kezdtek. A férfi homlokán csókolta őket, s felszállt a vonatra. A nő magához szorította a gyermeket, hátralépett, szemével a férfit kereste, melyik kupé ablakában bukkan fel újra. Az apa azonban ismét a peronra lépett, kikapta az anya karjából a gyermeket, egy oszlophoz szaladt vele, homlokát a betonnak támasztotta, hogy eltakarja arcát az emberek elől. A lány elfordította a fejét. Már így is túl sokat ellopott a család életéből. Szégyellte magát. Ismét igazított a szoknyáján, majd táskájából elővett egy vizes palackot, hogy elfoglalja magát valamivel. Az expressz ekkor lassan gurulni kezdett. Még utoljára kilesett az ablakon, hogy megkeresse a családot – a peronon állt, hiánytalanul. Nem törődtek a távolodó vonattal. - De jó neked – gondolta a lány, s az apa után nézett, aki kézen fogta kislányát, s elindult vele az aluljáró felé. - Te ma megtetted azt, amihez én túl gyáva voltam.

Budakeszi, 2009. április

BUDA KÖRNYÉKI IRÁNYTÚ Regionális közéleti havi lap, internetes heti hírlevél és napi frissítésű honlap www.budakornyekiiranytu.hu

Alapító főszerkesztő: Koós Hutás Katalin (30) 922-6418 • 2092 Budakeszi Pf. 136. Tel./fax: (23) 457-058 • E-mail: szerkesztoseg@budakornyekiiranytu.hu

- Grafika: Kacsóh Pongrác • Hirdetéstérfelvétel: Mályiné Kaiser Erika (23) 453-994, (70) 571-7439 • Kiadja az AGE QUOD AGIS Kft. • Felelős kiadó: a kiadó vezetője
- Nyomda: Pauker Nyomda Rt. Budapest, www.pauker.hu • Terjesztés Budakeszin (Makkosmárián és Nagyszénászugban is), Pátyon, Budajenőn, Telkiben, Perbálon, Tökön, Zsámbékon, Nagykovácsiban és Remeteszőlősen. • Az újság Budakeszin beszerezhető még a Kiskápolna Könyvesboltban, a CBA újságárúsánál (végállomás), az Atrium Üzletház lottózójában, a Kőrösi Vegyítisztítóánál, a könyvtárban és a Könyvzugban (Művelődési Központ). • A többi település terjesztési adatait lásd a települések állandó rovatainál. • Lapzártá: minden hónap 20-án 12 óra. • ISSN 2060-2510 • Megjelenik 13 000 példányban.

